

Lasten ja nuorten liikkuminen, paikallaanolo ja uni – LIITU-tutkimuksen tuloksia

Pauliina Husu
UKK-instituutti

Liikuntalääketieteen päivät
17.11.2022

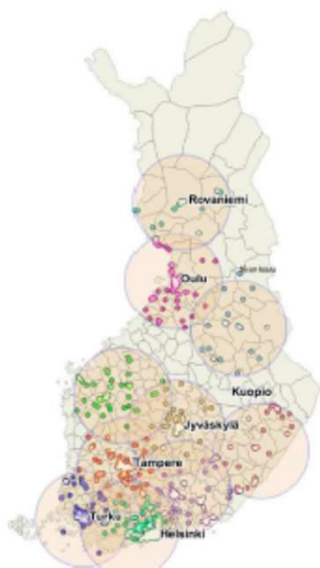
Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa

LIITU-tutkimus

- Tuottaa tietoa lasten ja nuorten liikkumisesta, paikallaanolosta ja unesta sekä useista liikuntakäyttäytymiseen yhteydessä olevista tekijöistä, esim. liikuntaan liittyvistä asenteista, arvoista ja kokemuksista.
- Kokoaa kattavan 7–19-vuotiaiden lasten ja nuorten liikuntakäyttäytymisen tietojärjestelmän.
- Menetelmät:
  - sähköinen kysely (Jyväskylän yliopisto)
  - liikemittarimittaus 24/7 (UKK-instituutti)
- Tutkimusta johtaa apulaisprofessori Sami Kokko Jyväskylän yliopistosta.

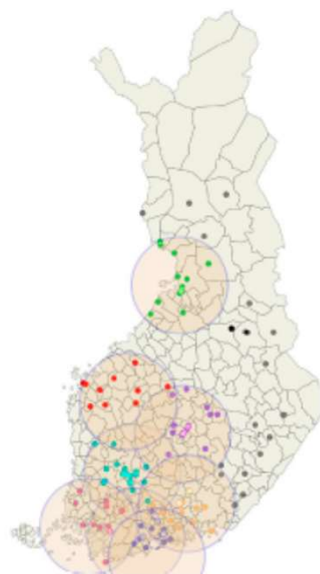
Liikemittarimittaukset

2016

- valveaika
- 9-, 11-, 13- ja 15-vuotiaat (n=3284)
- min. 4 pvää, min. 10 t/pvä (n=2931)

2018

- 24/7
- 7-, 9-, 11-, 13- ja 15-vuotiaat (n=2782)
- min. 4 pvää, min. 10 t/pvä (n=2555)
- min. 4 vrk (n=2279)

2020

- 24/7
- 2. asteen opiskelijat (n=1168)
- lukiolaiset (n=1045)
- min. 4 pvää, min. 10 t/pvä (n=936)
- min. 4 vrk (n=750)

Liikemittarimenetelmä

- Liikkumista, paikallaanoloa ja unta mitattiin liikemittarilla 24/7 (UKK RM42, UKK Terveyspalvelut Oy, Tampere)

Valveilla

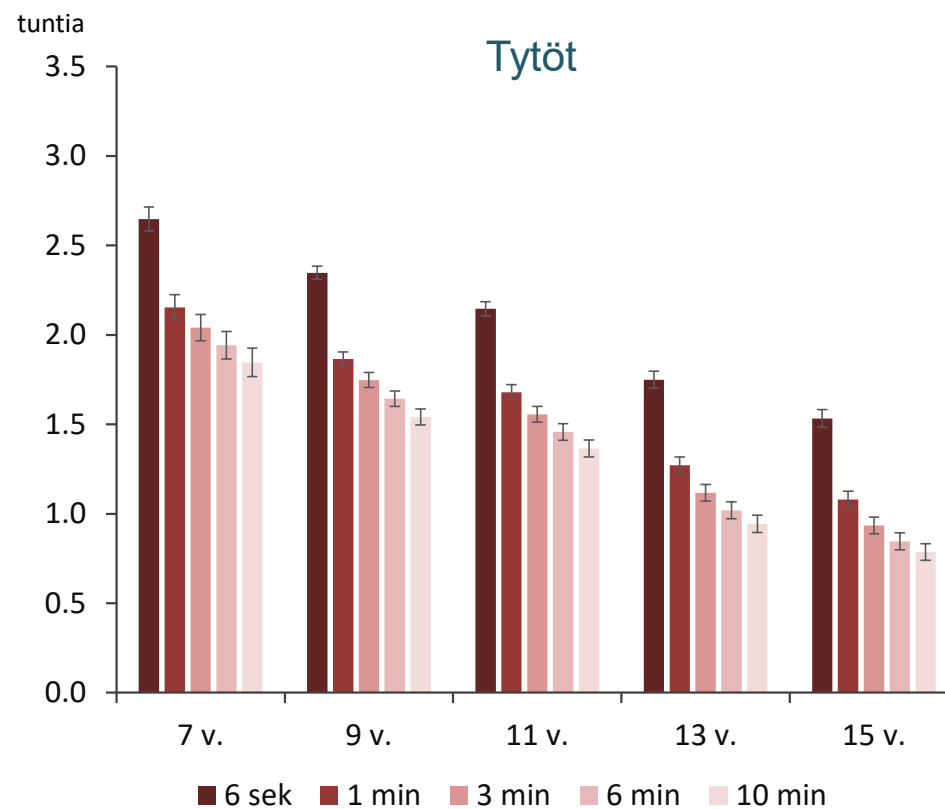
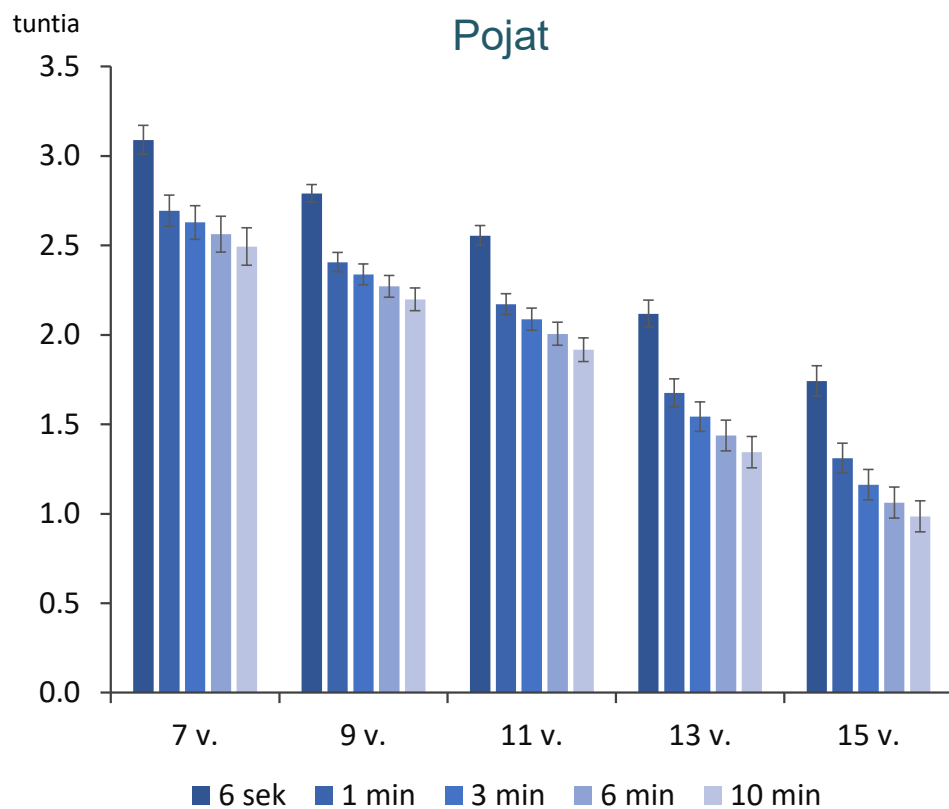
Nukkuessa

Aineiston analysointi

- Kiihtyvyyssignaalia tallennettiin kolmiaksaalisesti 100 Hz:n tarkkuudella (mittausalue ± 16 g).
  - kiihtyvyyssignaalin raakatietoihin perustuvat MAD ja APE (Mean Amplitude Deviation ja Angle for Posture Estimation) -menetelmät (6 s analyysijakso) (Vähä-Ypyä ym. 2015a, Vähä-Ypyä ym. 2015b, Vähä-Ypyä ym. 2018)
- Paikallaanolo tunnistettiin huomioimalla sekä liikkeen matala teho että mittarin asento suhteessa tunnistettuun pystyasentoon (APE).
  - Jokaiselle analyysijaksolle laskettiin MET-arvo ja sen ollessa alle 1,5 MET määritettiin asento joko makaamiseksi, istumiseksi tai seisomiseksi.
- Analyysijaksojen MET-arvoista laskettiin 1 minuutin liukuva eksponentiaalinen keskiarvo ja liikkuminen luokiteltiin tehon mukaan kolmeen luokkaan:
  - kevyt (1,5–2,9 MET)
  - reipas (3,0–5,9 MET)
  - rasittava ($\geq 6,0$ MET)
- Uniaikana, eli mittarin ollessa rannekkeessa, liikkeen ja paikallaanolon tunnistaminen perustui ei-dominoivan ranteen liikkeeseen.

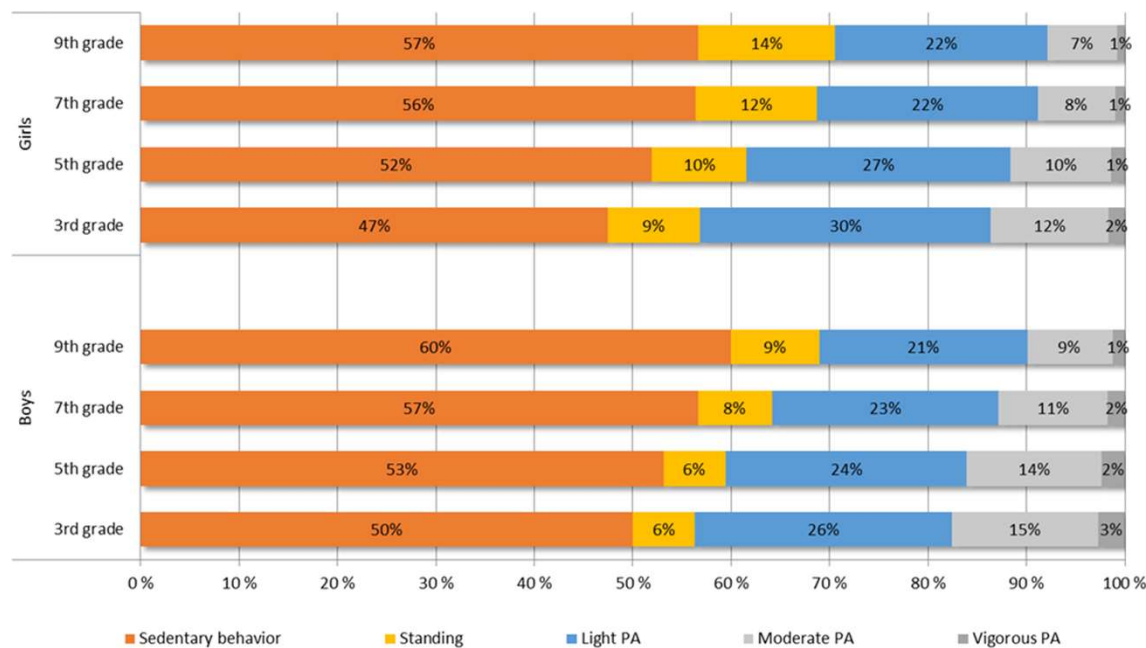
Reipas ja rasittava liikkuminen, LIITU-aineistot yhdistetty

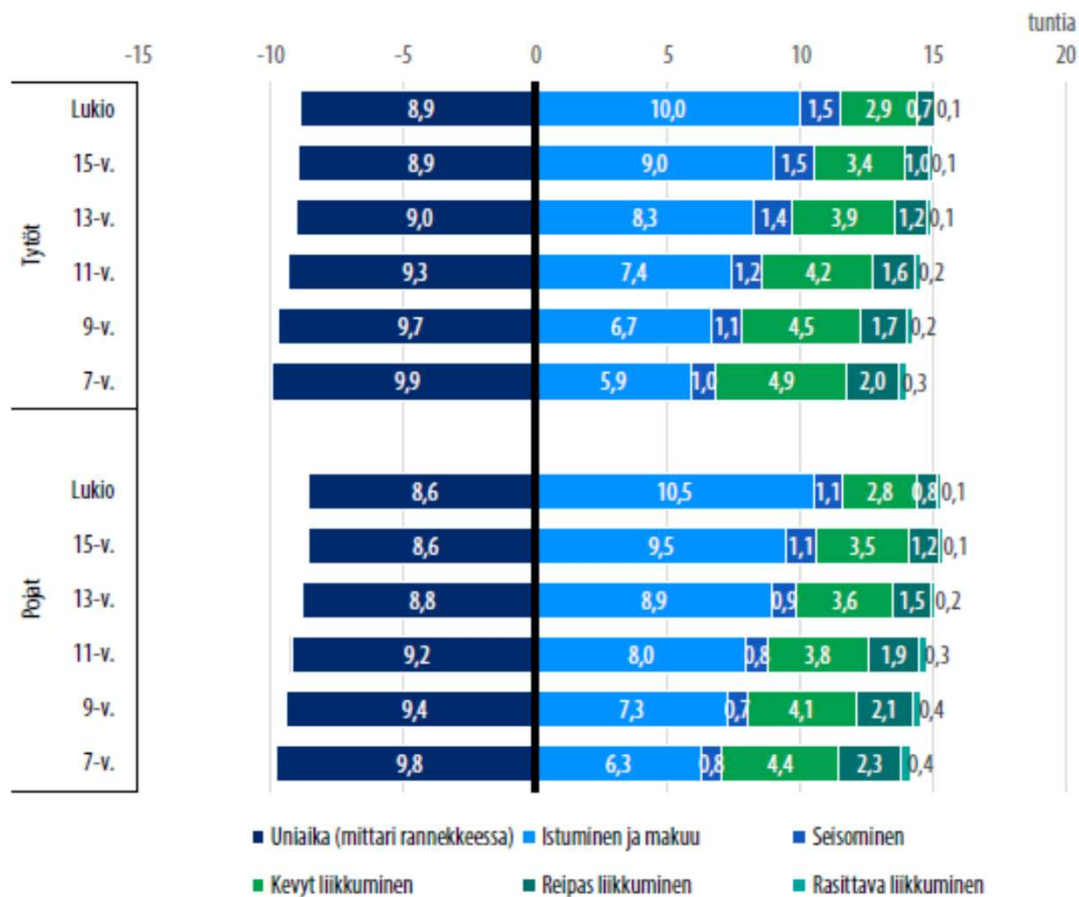
Article

Accelerometer-Measured Physical Activity Levels and Patterns Vary in an Age- and Sex-Dependent Fashion among Finnish Children and Adolescents

Anne-Mari Jussila ¹, Pauliina Husu ¹, Henri Vähä-Yypä ¹, Kari Tokola ¹, Sami Kokko ², Harri Sievänen ¹ and Tommi Vasankari ^{1,3,*}

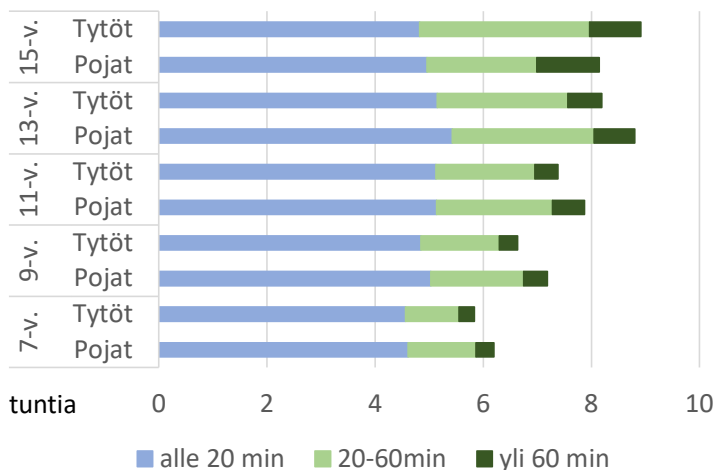
Liikkumisen, paikallaanolon ja unen kokonaisajat vuorokaudessa tunteina

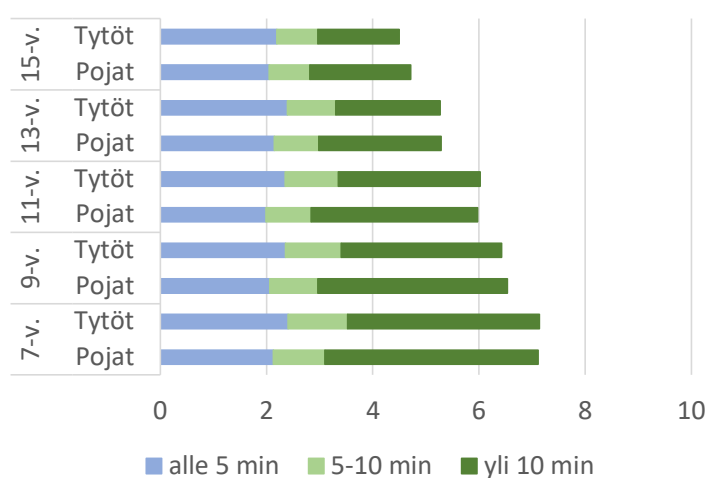

Paikallaanolon ja liikkumisen kertyminen eripituisista jaksoista

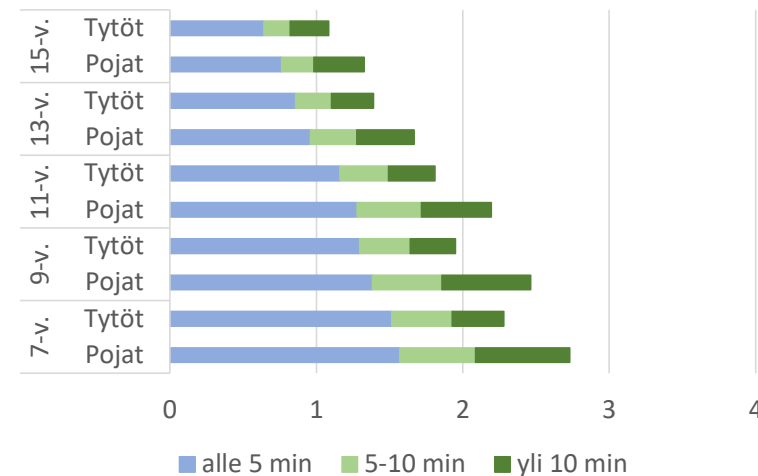
Paikallaanolo

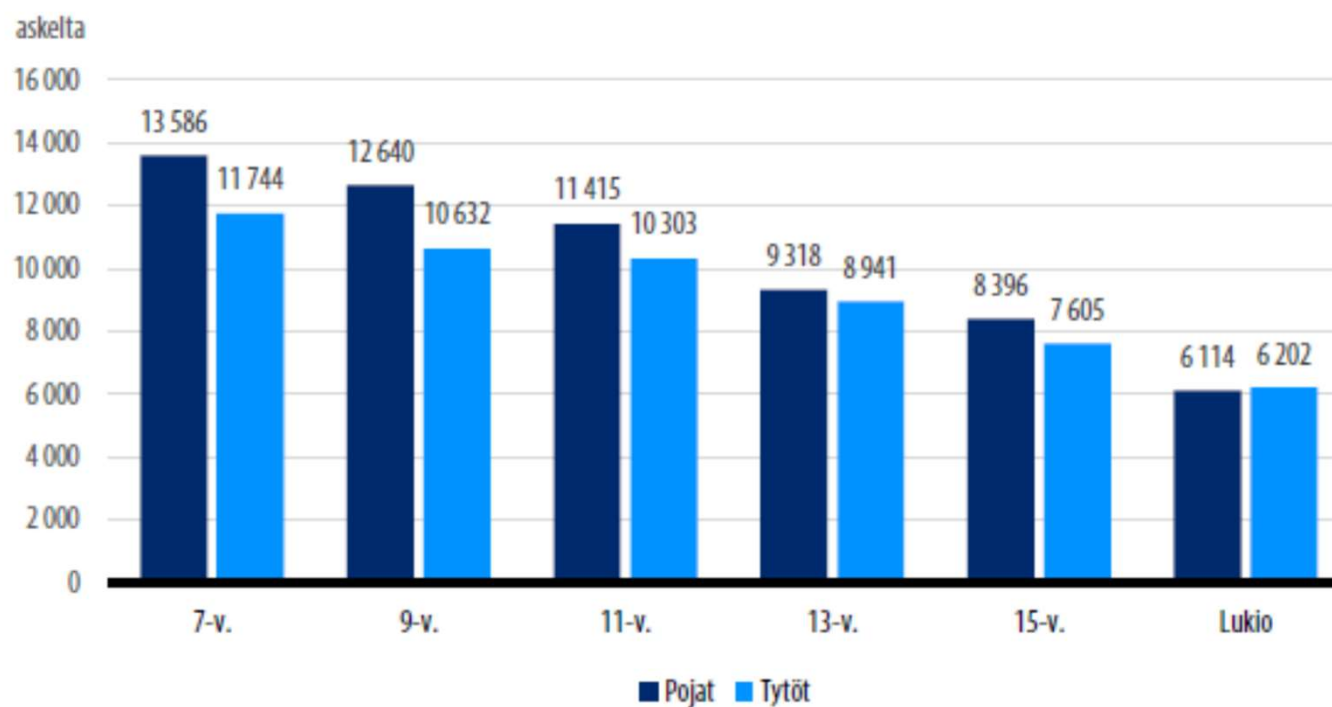
Kokonaisliikkuminen

Reipas ja rasittava liikkuminen

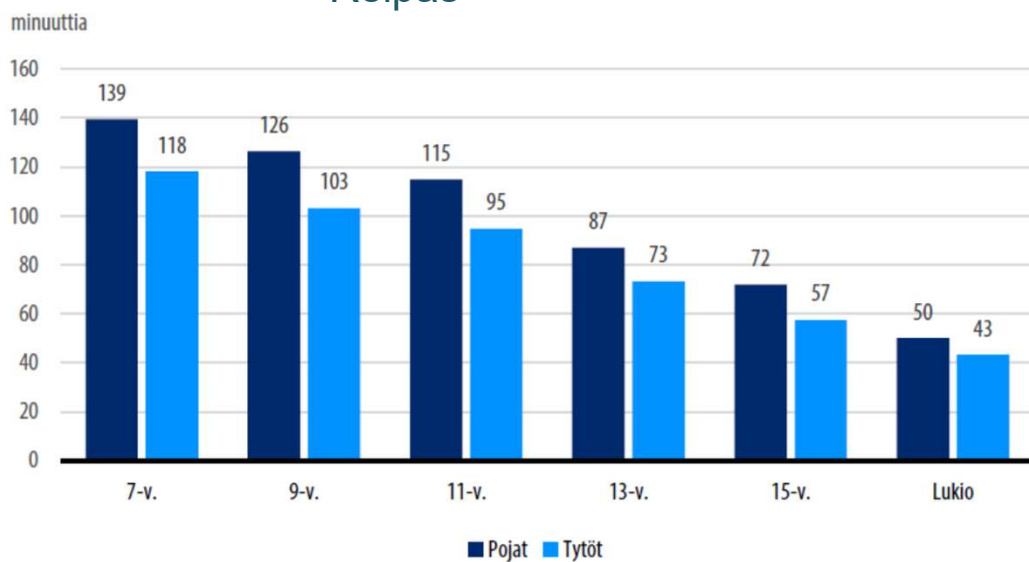

Päivittäisten askelten lukumäärä keskimäärin

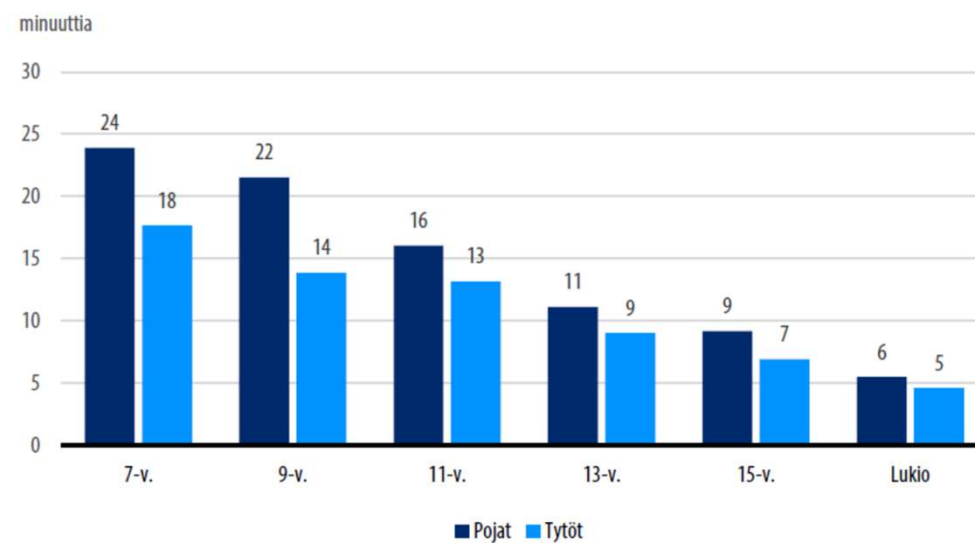

Reippaan ja rasittavan liikkumisen määrä keskimäärin päivässä minuutteina

Reipas

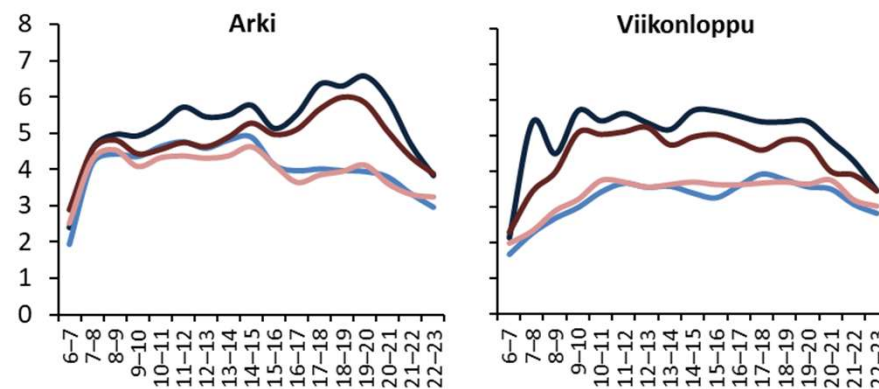
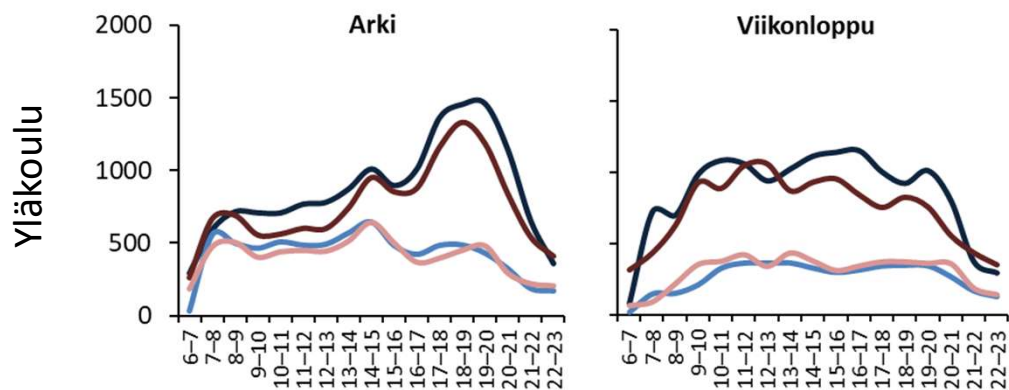
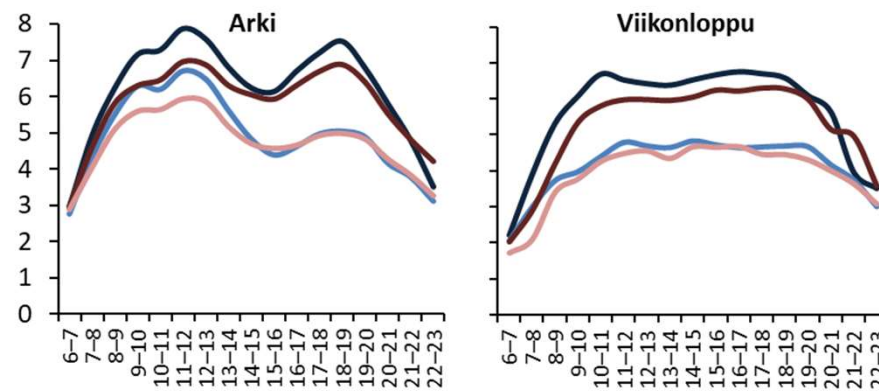
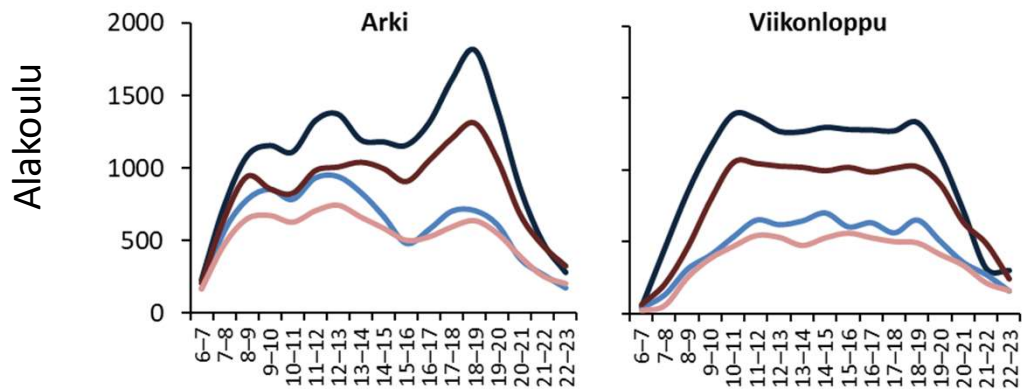

Rasittava

Askelta per tunti

Tunnin korkein 1 min MET-arvo

— Pojat eniten liikkuva 1/3 — Pojat vähiten liikkuva 1/3

— Tytöt eniten liikkuva 1/3 — Tytöt vähiten liikkuva 1/3

Lähteet

Husu, P., Jussila, A-M., Tokola, K., Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T. (2016). Objektiivisesti mitattu paikallaanolo ja liikkuminen. Teoksessa Kokko, S. & Mehtälä, A. (toim.) Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa, LIITU-tutkimuksen tuloksia 2016. Valtion Liikuntaneuvoston julkaisuja 2016:4. 16–22.

Husu, P., Jussila, A-M., Tokola, K., Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T. (2019). Objektiivisesti mitatun liikkumisen, paikallaanolon ja unen määrä. Teoksessa Kokko, S. & Martin, L. (toim.) Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa, LIITU-tutkimuksen tuloksia 2018. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2019:1. 29–40.

Husu, P., Jussila, A-M., Tokola, K., Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T. (2021a). Liikemittarilla mitatun liikkumisen, paikallaanolon ja unen määrä. Teoksessa Kokko, S. & Hämylä, R. & Martin, L. (toim.) Nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa LIITU-tutkimuksen tuloksia 2020. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2021:1. 23–34.

Husu, P., Tokola, K., Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T. (2022b). Liikuntaraportti. Suomalaisten mitattu liikkuminen, paikallaanolo ja fyysinen kunto 2018–2022. Opetus- ja kulttuuriministeriö Helsinki. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:33.

Jussila, A-M., Husu, P., Vähä-Ypyä, H., Tokola, K., Kokko, S., Sievänen, H., Vasankari, T. (2022). Accelerometer-measured physical activity levels and patterns vary in an age- and sex-dependent fashion among Finnish children and adolescent. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, 6950. <https://doi.org/10.3390/ijerph19116950>

Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T., Husu, P., Mänttari, A., Vuorimaa, T., Suni, J., Sievänen, H. (2015a). Validation of cut-points for evaluating the intensity of physical activity with accelerometry-based mean amplitude deviation (MAD). *PloSOne* 10(8), e0134813

Vähä-Ypyä, H., Vasankari, T., Husu, P., Suni, J., Sievänen, H. (2015b). A universal, accurate intensity-based classification of different physical activities using raw data of accelerometer. *Clin Physiol Funct Imaging* 35(1): 64–70.

Vähä-Ypyä, H., Husu, P., Suni, J., Vasankari, T., Sievänen, H. (2018). Reliable recognition of lying, sitting and standing with a hip-worn accelerometer. *Scand J Med Sci Sports* 28(3):1092–1102.

Kiitos!

ukkinstituutti.fi

pauliina.husu@ukkinstituutti.fi